

Paruni rollis Jassi Zahharov, teine peategelane Sebastian – Rauno Elp.

Fotod: Harri Rospu

Uus ooper gurmaanidele!

Rahvusoperis Estonia on täna eesti algupärandi "Gurmaanid-2" esietendus. Libreto kirjutasid kahasse helilooja René Eespere ja Ervin Õunapuu, kes on ka ooperi lavastaja ja kunstnik. Muusikaline juht ja dirigent on Arvo Volmer.

Kersti Inno
aripaev@aripaev.ee

Helilooja René Eespere, miks kannab ooper pealkirja "Gurmaanid-2"?

Aastal 2002 etendus "Gurmaanid" lühiooperina. Kuna otsad jäid väga lahti,

Lugesin tema "Gurmaane", ja mulle see väga meeldis. Loomulikult on algne libreto aja jooksul palju muutunud. Minu kaaslibretistiks tulek oli ka paratamatu, sest lugu hakkas hoopis kõrvalrajale minema, mida alguses üldse plaanis ei olnud.

Millist rada pidi need gurmaanid, kes nüüd lavale tulevad, sammuvad? On nad gastronoomia või muusika või kaunite kunstide gurmaanid?

Tavaliselt toonitatakse teost reklaamides gurmaanlust seoses gastronoomiaga. See on siiski vaid üks lustakas, atraktiivne element. Mind huvitavad pigem ikka need, kes loovad ja ihkavad midagi enneolematut vaimses sfääris. Tegelikult on see lugu fantaasiatset, milles ähmastuvad tegelikuse ja kujutluse piirid.

„Lugu on päris kriminaalne. Selles on olemas kõik heale ooperile vajalikud elemendid, sealhulgas paar laipa. Kirjutamise ajal nautisin libreto ja situatsioone.

René Eespere,
helilooja

Uus ooper gurmaanidele!

Rahvusooperis Estonia on täna eesti algupärandi "Gurmaanid-2" esietendus. Libreto kirjutasid kahasse helilooja René Eespere ja Ervin Õunapuu, kes on ka ooperi lavastaja ja kunstnik. Muusikaline juht ja dirigent on Arvo Volmer.

Kersti Inno
aripaev@aripaev.ee

Helilooja René Eespere, miks kannab ooper pealkirja "Gurmaanid-2"?

Aastal 2002 etendus "Gurmaanid" lühiooperina. Kuna otsad jäid väga lahti, süžee tundus niivõrd intrigeeriv ja kutsus lugu edasi kirjutama, sai teatrile vastav ettepanek tehtud. Teater huvitus asjast ja nõnda saigi libreto ja ooperit edasi kirjutatud. See, mis varem oli lühiooper, on nüüd ooperi esimene vaatus, järgnevad veel teine ja kolmas vaatus. Võiks öelda ka, et see on täispikk ooper "Gurmaanid". Number kaks on pigem lühivarianti näinud publikule viiteks, et tegemist on siiski uue teosega.

Kust tuli inspiratsioon selle ooperi loomiseks?

Algas ulatub aastasse 2000, kui Rahvusooper tegi viiele eesti heliloojale ettepaneku kirjutada lühilavateos. Kõigil olid vabad käed, mida teha – Eino Tamberg kirjutas ooper-balleti, Toivo Tulev balleti ja mina ooperi. Kui mõtlesin, kes võiks olla lavastaja, soovitas Neeme Kuningas Ervin Õunapuud. Saime kokku ja ma rääkisin talle oma ideedest. Siis ta nagu muuseas ütles, et tal on üks filmistsenaarium valmis, mis tundub tegelikult päris ooperlik.

Lugesin tema "Gurmaane", ja mulle see väga meeldis. Loomulikult on algne libreto aja jooksul palju muutunud. Minu kaaslibretistiks tulek oli ka paratamatu, sest lugu hakkas hoopis kõrvalrajale minema, mida alguses üldse plaanis ei olnud.

Millist rada pidi need gurmaanid, kes nüüd lavale tulevad, sammuvad? On nad gastronoomia või muusika või kaunite kunstide gurmaanid?

Tavaliselt toonitatakse teost reklaamides gurmaanlust seoses gastronoomiaga. See on siiski vaid üks lustakas, atraktiivne element. Mind huvitavad pigem ikka need, kes loovad ja ihkavad midagi enneolematut vaimses sfääris. Tegelikult on see lugu fantaasiatest, milles ähmastuvad tegelikuse ja kujutluse piirid.

Mis liiki ooper see on?

Ütleksin, et see on dialoog-ooper. Võib laval isegi draamatükina mõjuda, kuna tegelasi on suhteliselt vähe ja süžee on väga komplitseeritud. Iga sõna on väga mitmetähenduslik.

Selleks, et üldse aru saada, mida mingi sõna võiks tähendada, tuleb väga pingsalt jälgida ütleja nägu, silmi, tema käsi ja žeste. Ühest sõnast võib ju väga erinevalt aru saada. Kuna tekst on eestikeelne ja enamik lauljaid edastab teksti väga täpselt ja selgelt, on see eestlastele hästi arusaadav.

See on täiesti ajatu ooper. Tegevus keerleb Alessandro Botticelli kuulsas maali, Dante portree ümber. Peategelased Parun ja Sebastian on gurmaanid, kes ihaldavad omandada kuulsaid maale, et neid siis väga omapärasel moel nautida. Fantaasiarikkas süžees pakuvad üllatusetki mitmed kaksikrollid – Preester, ainus naispeategelane Vürstinna ja oksjonipidaja, kes esineb ka sanitarina.

„Lugu on päris kriminaalne. Selles on olemas kõik heale ooperile vajalikud elemendid, sealhulgas paar laipa. Kirjutamise ajal nautisin libreto ja situatsioone.

René Eespere,
helilooja

Mida peaksite veel oluliseks selle loo kohta lisada?

Lugu on päris kriminaalne. Selles on olemas kõik heale ooperile vajalikud elemendid, sealhulgas paar laipa.

Kirjutamise ajal nautisin libreto ja situatsioone.

See oli minu jaoks fantastiliselt lõbus periood. Hiljem, orkestreerimine, oli üsna tüütu ja füüsiliselt väsitav töö.

Kuidas valisite soliste?

Arvestasin nende häältega, kel oli aastal 2000 Estonias hea lauluvorm, kes mulle endale väga sümpaatsed olid ja keda tahtsin laval näha. Kes näiteks teeks veel paremini Paruni rolli kui Jassi Zahharov! Või teine peategelane Sebastian – Rauno Elp. Need kaks persooni olid küll kohe alguses paigas.

Teisi põnevaid karaktereid kehastavad Riina Airene, Priit Volmer ja Mart Maadiste.